

ประเทศไทย: ยุติการกักตัวเด็ก คุ่มครองเด็กทุกคน

**ผลการสอบสวนการเสียชีวิตของเด็กผู้หญิงผู้ลี้ภัยชาวโรฮีนจาระหว่างการกักตัว
ตีพิมพ์เผยแพร่โดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)**

(กรุงเทพฯ 5 พฤศจิกายน 2561) ทหารไทยควรยุติการกักตัวเด็กผู้เข้าเมือง และคุ้มครองเด็กผู้ลี้ภัยทุกคน
ไม่ว่าจะมีสัญชาติหรือสถานะทางกฎหมายใด ฟอรั่ตีฟายไรต์กล่าวในวันนี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)
รายงานเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว เกี่ยวกับการเสียชีวิตระหว่างการกักตัวของไซแนบ บีบี (Zainab Bi Bi) เด็กหญิงชาวโรฮีนจาอายุ
16 ปี ซึ่งเสียชีวิตระหว่างการกักตัวในประเทศไทยเมื่อปีที่แล้ว
รายงานของกสม. ย้ำถึงมาตรฐานกฎหมายระหว่างประเทศที่ระบุว่า ไม่ควรกักตัวเด็กด้วยจุดประสงค์เกี่ยวกับการเข้าเมือง

“เด็กก็คือเด็ก ไม่ว่าจะสัญชาติหรือสถานะทางกฎหมายใด พวกเขาควรได้รับการคุ้มครอง ไม่ใช่ถูกกักในห้องขังมืด ๆ”
เอริก พอลเสน (Eric Paulsen) ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมาย ฟอรั่ตีฟายไรต์กล่าว
“ทางการไทยต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กผู้เข้าเมือง และหาทางคุ้มครองพวกเขา”

ในวันที่ 2 พฤศจิกายนที่ผ่านมา หนังสือสัปดาห์หลังการเผยแพร่รายงานของกสม.
และในโอกาสครบรอบปีการเสียชีวิตของไซแนบ บีบี
ทางการไทยได้ดำเนินการให้เด็กผู้เข้าเมืองและแม่ทุกคนออกจากศูนย์กักตัวคนต่างด้าวชอยสวนพลูที่กรุงเทพฯ

ในปี 2557 ไซแนบ บีบีหลบหนีจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่บ้านเกิด ทางตอนเหนือของรัฐยะไข่ในเมียนมา
เดินทางด้วยเรือเข้าสู่ประเทศไทย และถูกทางการไทยกักตัวไว้กว่าสามปี จนกระทั่งเสียชีวิตเมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2560

ในวันที่ 12 ตุลาคม 2560 ไซแนบ บีบีถูกส่งตัวเข้าโรงพยาบาลเนื่องจากปวดท้องและอาเจียน
หลังจากได้รับการรักษาพยาบาลแล้วได้ เธอถูกส่งตัวกลับไปศูนย์กักตัวคนต่างด้าวสะเดา ในวันที่ 27 ตุลาคม
เธอเป็นลมและมีเลือดออกจากจมูกและหูดระหว่างถูกกักตัว และเสียชีวิตที่โรงพยาบาลในอีกหกวันต่อมา

ในวันที่ 10 พฤศจิกายน 2560 ฟอรั่ตีฟายไรต์ [เรียกร้องทางการไทย](#) ให้สอบสวนการเสียชีวิตของเธอ
และได้ร่วมกับองค์กรภาคประชาสังคมของไทย ยื่นจดหมายเรียกร้องให้กสม. สอบสวนการเสียชีวิตครั้งนี้ ช่วงปลายเดือน
กสม. นำโดยคุณอังคณา นีละไพจิตร เริ่มการสอบสวนการเสียชีวิตของไซแนบ บีบี

ในวันที่ 31 ตุลาคม 2561 กสม. ได้เผยแพร่ผลการสอบสวนการเสียชีวิตระหว่างการกักตัวของไซแนบ บีบี ในรายงานเลขที่
273/2561 ลงวันที่ 3 ตุลาคม 2561 โดยพบว่า
แม้ศูนย์กักตัวคนต่างด้าวสะเดาและเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลจะได้ปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างเหมาะสม
แต่ทางการไทยไม่ควรกักตัวไซแนบ บีบีตั้งแต่ต้น

รายงานของกสม.ระบุว่า ไชแนบ บีบีเป็นเด็กตามนิยามในมาตรา 4 ของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และทางการควรคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็ก ก่อนจะนำมาตรการใด ๆ เกี่ยวกับเธอมาใช้ นอกจากนี้ รายงานสรุปว่า ไม่ควรมีการเลือกปฏิบัติไม่ว่าบุคคลมีสถานะทางกฎหมายแบบใด ซึ่งเป็นไปตามมาตรา 22 ของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก รายงานไม่ได้สรุปว่า สุขภาพที่แย่ลงของไชนแนบ บีบีเป็นผลโดยตรงจากการถูกกักตัวเป็นเวลานาน ภายใต้สภาพที่ขาดมนุษยธรรมหรือไม่

“ในฐานะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ดิฉันถือว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องตรวจสอบการเสียชีวิตของเด็กที่ต้องอยู่ในห้องกัก โดยที่พวกเขาไม่ได้กระทำความผิด”
อังคณา นีละไพจิตร กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติบอกกับฟอร์ตีฟายไรต์

“ภารกิจของดิฉันคือการดูแลให้มีการคุ้มครองสิทธิของบุคคลทุกคน รวมทั้งผู้เข้าเมืองและผู้ลี้ภัย เป็นเรื่องน่าเสียใจที่ไชนแนบ บีบีเสียชีวิตเพียงลำพังระหว่างอยู่ในประเทศไทย”

ในปี 2559 ฟอร์ตีฟายไรต์ [ได้เก็บข้อมูล](#) สภาพที่ขาดมนุษยธรรมภายในศูนย์กักตัวคนต่างด้าวสะเดา โดยผู้ต้องกักชาวโรฮีนจาที่ศูนย์กักตัวคนต่างด้าวสะเดาบอกกับฟอร์ตีฟายไรต์ว่า พวกเขาถูกขังไว้ในห้อง 24 ชั่วโมง มีสภาพแออัด ขาดสุขอนามัย ไม่สามารถเข้าถึงบริการด้านอนามัยที่เพียงพอ อาหาร การออกกำลังกาย หรือการรักษาพยาบาลที่เหมาะสม

ในรายงาน กสม.เสนอแนะให้ทางการไทย จัดทำทางเลือกอื่นนอกจากการกักตัวเด็กและพ่อแม่ และเรียกร้องให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติเร่งดำเนินการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงนามในบันทึกความเข้าใจเพื่อยุติการกักตัวเด็ก รายงานเรียกร้องให้หน่วยงานของรัฐจัดทำขั้นตอนปฏิบัติที่สอดคล้องกับการดำเนินงานที่เป็นอยู่ ซึ่งนำโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยให้มีขั้นตอนปฏิบัติเพื่อ “การบริหารจัดการคนเข้าเมืองผิดกฎหมายและผู้ลี้ภัย” ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2560

รายงานยังเรียกร้องให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองชี้แจงถึงการกักตัว “เด็ก” ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 เพื่อให้มีความสอดคล้องกับนิยามของเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และนำหลักประโยชน์สูงสุดของเด็กมาใช้

กสม.จะเสนอรายงานฉบับนี้ต่อสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงแรงงาน รวมทั้งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สภาความมั่นคงแห่งชาติ และสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อให้มีการพิจารณาและดำเนินการต่อไป

แม้นายกรัฐมนตรีประยุทธ์ จันทร์โอชา จะได้แสดงเจตจำนงยุติการกักตัวเด็ก เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2559 ในที่ประชุมสุดยอดผู้นำว่าด้วยวิกฤตผู้ลี้ภัยระดับโลกที่นิวยอร์ก

และมีการจัดเตรียมบันทึกความเข้าใจเพื่อยุติการกักตัวเด็ก
แต่ทางการยังคงจับกุมและกักตัวเด็กผู้แสวงหาที่ลี้ภัยและผู้ลี้ภัย ฟอर्टิไฟไรต์กล่าว

“การกักตัวเด็กอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพและพัฒนาการของเด็ก” เอริก พอลเสนกล่าว
“ยังมีการกักตัวเด็กนานเท่าไร
ยังมีความเสี่ยงว่าพวกเขาจะเกิดอาการซึมเศร้าและตึงเครียดในชีวิตทั้งปัจจุบันและในอนาคต
ทางการไทยมีอำนาจหน้าที่ในการยุติการปฏิบัติที่เลวร้ายเช่นนี้”

สำหรับข้อมูลเพิ่มเติมโปรดติดต่อ

พุทธรณี กางกั้น, Thailand Human Rights Specialist, Fortify Rights

+66 84 700 4874, (in Thailand) (Thai; English)

Email: puttanee.kangkun@fortifyrights.org

Twitter: [@Khunputtanee](https://twitter.com/Khunputtanee), [@FortifyRights](https://twitter.com/FortifyRights)

Eric Paulsen, Legal Director, Fortify Rights

+60 17 228 1973 (in Malaysia) (Malay; English)

Email: eric.paulsen@fortifyrights.org

Twitter: [@EricPaulsen101](https://twitter.com/EricPaulsen101), [@FortifyRights](https://twitter.com/FortifyRights)

Amy Smith, Executive Director, Fortify Rights

+66 87 795 5454 (Thailand)

Email: amy.smith@fortifyrights.org

Twitter: [@AmyAlexSmith](https://twitter.com/AmyAlexSmith), [@FortifyRights](https://twitter.com/FortifyRights)